

Rapla rajooni
„TASUJA“ KOLHOOS

Eesti NSV Põllumajanduse Ministeeriumi
Informatsiooni ja Juurutamise Valitsus

Põllumajanduse alal saavutatud tulemused ja omandatud kogemused kinnitavad tänapäeva tingimustes veenvalt NLKP leninliku agraarpoliitika teaduslikku põhjendatust ja elujõudu.

(L. I. Brežnevi kõnest NLKP Keskkomitee 1978. a. juulipleenumil)

Jaanuaris 1949 kogunesid Haimres kunagisse vallamajja 18 taluinimest 13 perest. Kell 12 avas EK(b)P Märjamaa valdakoosolekute sekretär Arnold Sanglepp koosoleku, mille käigus loodi Haimres põllumajanduslik artell — kolhoos «Ühisjõud». Koosolekust võttis osa ka Läänemaa TK esimees sm. Vään.

Sama aasta märtsis ühines kolhoosidesse enamik tollaegse Alaküla külanõukogu talupoegi, moodustades lisaks «Ühisjõule» veel kuus kolhoosi. Omavaheliste ühinemiste käigus 1951., 1953. ja 1962. aastal kujunes neist väikestest kolhoosidest tänane «Tasuja»:

«Ühisjõud»	«Ühisjõud»	
«Kevade»		
«Tasuja»		«Tasuja»
Alaküla	«Tasuja»	
Metsküla		«Tasuja»
Orgita		
«Kuldne Kodu»	«Võit»	

Kolhoosidesse liitunud 589 inimese töö suundus uue, sotsialistliku küla loomisele. See ei olnud alati kerge, esimestel aastatel mõnikord isegi raskem, kui oli arvatud. Aasta-aastalt aga suurenesid tootmisvõimsused, suurenes oskus elada ja töötada ühises kollektiivis; koos sellega paranesid ka töötulemused.

Kõik see ilmneb, kui võrrelda kolhoosi algaastate madalaid tootmisnäitajaid X viisaastakul saavutatud tasemega:

teravilja hektarisaak	1955. a. — 5,9 ts,	1976. a. — 30,6 ts
kartuli hektarisaak	1955. a. — 59,7 ts,	1976. a. — 180,6 ts
lehmade arv	1949. a. — 422,	1977. a. — 731
piimatoodang	1953. a. — 619 t,	1977. a. — 3545 t
keskmine väljalüps lehma kohta	1953. a. — 1370 kg,	1977. a. — 4903 kg.

Nüüdne rahaline sissetulek (2,5 milj. rubla aastas) ületab 1950. a. arvu enam kui 22 korda; töötasu on suurenenud 15—20 korda.

Muutunud on elu meie külades. Raske on leida peret, kes elaks endises rehielamus; 57 perekonnal on kasutada kolhoosi poolt ehitatud uued korterid. Keskasula korterid, administratiiv- ja tootmisruumid on tsentraalküttel. On ehitatud lasteaed ja söökla; kiirete tööde ajal tuuakse soe toit töökohale. Kolhoosi kontor asub endise Kasti mõisa rekonstrueeritud hoones.

Esimese kolhoosiaasta (1949) töötasust osteti esimene isiklik sõiduauto praeguse «Tasuja» külades. Nüüd on auto muutunud igapäevaseks tarbeesemeks 82 kolhoosiperes.

Kolhoosi asutajaid. Vasakult: Helene Pääsuke, Hilda Öispuu, Arnold Sanglepp, Marie Hollat, August Saar, Liisu Laube ja Marie Alasmaa.

Kolhoosi majandust iseloomustavad kõrge mehhaniseerimisaste ja intensiivne tootmistegevus. Paljudel põllutöödel on otsene käsitsitöö jäänud minevikku. Kolhoosil on 60 traktorit ja 44 autot.

Tootmishooneid on 30 kolhoosiaasta jooksul ehitatud 49. «Tasuja» kolhoosi üldsuurus on 7071 ha. Peaaegu kogu haritav pind, 3353 ha, on parandatud; dreneažkuivendust on rajatud 1966 ha. Aastas kasutatakse põldude, heina- ja karjamaade väetamiseks ligi 3000 tonni mineraalväetisi.

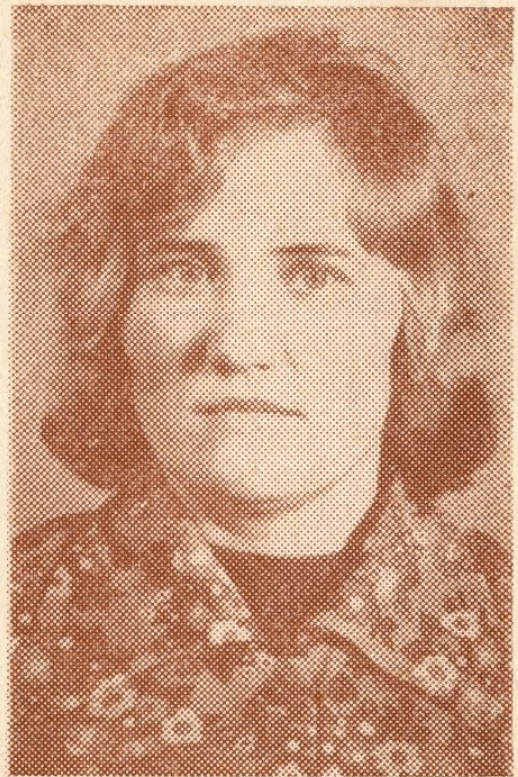
Majandi arengu on kindlustanud sadade kolhoosiliikmete töö. Kuid samavõrd avaldub selles meie riigi ja NLKP agraripoliitika. Kolhoosi edus on osake iga tema liikme tööst. Paljud «Tasuja» kolhoosi liikmed on saanud tuntuks kui tööeesrindlased, kui parimad on kutsealal rajoonis, Eestis, kogu Nõukogude Liidus. Võib märkida kanatalitajat Anna Masingut; lüpsjaid Herta Tiitsu, Salme Lepat, Rosiine Riismaad, Helme Ploompuud ja Evgenia Krabi; seatalitajaid Anna Ütti, Liisa Mitti ja Elisabet Kornakit; karjabrigadiri Salme Raadikut; mehhanisaatorit-künnimeistrit Kustas Lundi. Need ja paljud teised on saanud kolhoosiaastate jooksul rohkesti riiklikke autasusid. Tänavu tunnistati traktorist-kartulikasvataja Kustas Lund NSVL riikliku preemia laureaadiks.

Teenete eest kolhoosimajanduse arendamisel on antud 12 töötajale teenelise kolhoosniku aunimetus, 24 nimed on kantud kolhoosi au-raamatusse:

Rudolf Marrandi
(postuumselt)
Eduard Ainsaar
Paul Sep
August Raadik
Evald Oldekop
Marie Rääk
Sinaida Kolks
Jüri Vimm

Olga Ainsaar
Oskar Lehtsaar
Salme Raadik
August Saar
Herta Tiits
Anna Masing
Marie Amme
Helene Pääsuke

Magda Vallimaa
Arnold Sanglepp
Salme Lepa
Kustas Lund
Linda Luik
Maimu Murumets
Hilja Veske
Rosilda Vahtramäe

HELME PLOOMPUU

Meie majand on kantud vabariiklikku auraamatusse (1972); korduvalt on «Tasujat» märgitud võitjana vabariiklikus sotsialistlikus võistluses; vabariiklik rändpunalipp oli majandis 1977. a. Rajooni rändpunalippu on kolhoos hoidnud enda käes korduvalt, aastail 1976—1977 mitu kvartalit.

Üleliidulisel tõuaretuse konkursil on «Tasuja» saanud preemiaid 1970., 1973. ja 1976. a. eest. 1974. aastast on kolhoos eesti mustakirju karja esimese klassi tõumajand.

Möödunud aastate kestel on kolhoosis esimehi olnud mitmeid. «Ühisjõus» alustas Tõnis Akermann. 1951—1961 oli siin esimeheks Arnold Sanglepp. «Tasuja» juhatuse eesotsas on olnud Arved Randmann, Albert Kornak, Uno Tinitis, Kalju Kõiv, Rudolf Marrandi. 1970. aastast juhib majandit Vello Alekand.

«Tasuja» kolhoosi parteialgorganisatsioon moodustati 1956. aastal. Kolhoosis oli tollal 3 parteiliiget, nüüd on algorganisatsioonis arvel 38 kommunisti. Algorganisatsiooni büroo sekretäriks on 1966. aastast alates Aksel Lants. 220 kolhoosi töötajat on ametiühingu liikmed. Komitee esimees on Maive Sarta-kova.

Kolhoosis töötab 64 noort, neist kuulub ÜLKNÜ-sse 34. Algorganisatsiooni sekretärina juhib noorte ettevõtmisi Tiia Vahtramäe.

Meenutame läbikäidud konarlikku teed, ületatud raskusi ning saavutatud töövõite. «Tasuja» kollektiiv on veendunud, et suudetakse säilitada kättevõidetud tootmistase ka tänavusel erakordselt rängal aastal ning kolhoos täidab auga X viisaastaku ülesanded.

KUSTAS LUND

Tekst ja fotod M. Uustalu
Toimetaja Ö. Ohaka

Rapla Trk. 79. T. 3—500. MB-00807